

בש"פ 3737/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3737/14

כבוד השופט צ' זילברטל

לפני:

פלוני

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבת:

בקשת רשות עրר על החלטת בית המשפט המחוזי
לנouר בתל אביב-יפו בתיק עמ"ת 14-05-5831 שניתנה
ביום 7.5.2014 על ידי כב' השופט ל' פרוינד

עו"ד ירון דניאל

בשם המבקש:

ההחלטה

בקשת רשות עրר על החלטת בית המשפט המחוזי לנour בתל אביב-יפו מיום 7.5.2014 (עמ"ת 14-05-5831, כב' סגן הנשיא ע' מודריך). בהחלטה זו דחה בית המשפט ערע שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום לנour מיום 4.5.2014 (מ"ת 39328-04-14; כב' השופט ל' פרוינד), וקבע כי יש להשאיר בתקוף את תנאי השחרור המגבילים בהם מצוי המבקש.

רקע

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

1. ביום 27.4.2014 הוגש כתב אישום כנגד המבוקש,olid 1997, ונגד שני קטינים נוספים, המיחס להם ביצוע של העבירות הבאות: פריצה לבית עסק וగנבה בצוותא לפי סעיפים 407(ב) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), והזק במאידך לפי סעיף 452 לחוק. על-פי המתויר בכתב האישום, המבוקש, שני הקטינים ושני בגירים נוספים, התפרצו לחנות ונטלו ממנה שרשראות, זוגות משקפים ופריטי לבוש נוספים. הפריצה לחנות בוצעה בשעה 03:30, תוך כדי ניפוץ חלון הרואה של החנות באמצעות לבנה.

במסגרת הלicy המעצר (לאחר הגשת כתב האישום), נקבע כי נשקפת מה מבוקש מסוכנות וכי קיימת עילית מעצר. בהחלטה מיום 27.4.2014 פסק בית משפט לנור כי מדובר בעבירה חמורה שבוצעה בחבורה על רקע שימוש באלכוהול. על-כן, ונוכח הסכמתו של המבוקש לקיומן של ראיותلقאה, נקבע כי הוא ישוחרר למעצר בתנאים מגבלים. המבוקש הגיע ערב לפני ההחלטה זו, אך הערר נדחה ביום 29.4.2014, וה מבוקש נותר במעצר בית בתנאים מגבלים.

2. ביום 4.5.2014 התקיים דיון מעקב בבית משפט השלום לנור בו נבחנו תנאי המעצר בהם נמצאים שלושת הקטינים. במהלך הדיון העלה המבוקש בשנית את שאלת קיומה של עילית המעצר. לעניין זהקבע בית משפט השלום כי: "אף מבלי שאעין בחומר החקירה, אומר כי לא ברורה לי הבקשה מבימ"ש זה לשוב ולדון היום בעילית מעצר. נושא זה נבחן והוכרע ע"י שתי ערכאות. פתיחה הדור לסטודנטים לפנות בבקשת רשות ערב לבייהם"ש העליון, היה וסבירים הם כי ראוי לעשות כן". במהלך הדיון נתקבש בית המשפט לבחון אפשרות לשינוי תנאי מעצר בבית, והוצג בפניו ערבית נוספת נספַּח אשר ביקש לפקח על המשיב במהלך היום במקום עבודתו. בית המשפט דחה את הבקשה וקבע כי אין מקום בשלב זה לקבל את האפשרות שהוצאה. לפיכך נקבע כי התנאים המגבילים בהם מצוי המבוקש יותרו על כנמם.

כלפי החלטת בית משפט השלום לנור הוגש ערב לבית המשפט המוחז. בערר נטען כי לא קיימת עילית מעצר שכן לא ניתן למבוקש אפשרות למש את זכותו לשימוש טרם הגשת כתב האישום. בנוסף הועלתה טענה של אכיפה בררנית על רקע העובדה שלא הוגש כתבי אישום כנגד שני הבגירים שהיו מעורבים במעשה. בהתייחס לטענות אלהקבע בית המשפט כי מקומן בהליך אחר ואין להן השפעה על שאלת עילית המעצר, ועל-כן בית המשפט נמנע מלדון בהן. באשר לשאלת קיום עילית המעצר לגופה, נקבע כי נשקפת מהמשיב מסוכנות שכן הוא ביצע עבירה רכוש בצוותא עם אחרים תחת השפעת אלכוהול באופן שיש בו כדי לסקן את הבריות. לעניין התנאים המגבילים, העיר בית המשפט כי "monicah להימצא פיתרון מסוים ומכל מקום, הגבלת תנועה כל כך מכבידה על הקטין לאורך זמן, עלולה להיות מסוכנת הרבה יותר מאשר האפשרות שהוא יסתובב בחוותה העיר", ואולם לבסוף נקבע כי אין מקום לשנות את התנאים המגבילים עד לדין המעקב הבא שהתקיים ביום 13.5.2014. ככל החלטה זו הוגשה הבקשה שלפני. הבקשה עולה כי התקיימו דיונים ביום 13.5.2014 וביום 22.5.2014 אך תנאי השחרור נותרו בשלב זה בעינם.

نימוקי הבקשה

3. הבקשה מופנית כלפי החלטת בית משפט קמא מיום 7.5.2014, אשר עיקריה הובאו לעיל, והוא מתמקדת בקביעת בית משפט קמא כי קיימת עילית מעצר בעניינו של המבוקש. המבוקש מציג שתי טענות מרכזיות, אשר לשיטתו מעילות שאלות עקרוניות המצדיקות מתן רשות ערב. ראשית טוען המבוקש כי בהתאם להלכה שנקבעה בבש"פ

5431/98 פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 268 (1998), (להלן: עניין פרנקל), כאשר קטין לא עבר פלילי מואשם בעבירות רכוש יחידה, לא קמה עילה מעוצר כנגדו. שנית נטען כי בית משפט קמא שגה בכך שקבע כי טענת האכיפה הברנית וטענת העדר השימוש ישמעו בהליך העיקרי וכי אין מקום לדון בהן בשלב בו נבחנת קיומה של עילה מעוצר. המבוקש ממשיך וטען כי אם אכן יקבע שלא קיימת עילה מעוצר כנגדו, יש לבטל את כל התנאים המגבילים שהוטלו עליו, למעט אלו שיבתיחו שייתיצב בבית המשפט.

דין והכרעה

4. לאחר עיון בבקשתו באתי לכלל מסקנה כי דינה להדוחות, וזאת אף בלי להורות על הגשת תשובה. כידוע, רשות ערעור "בגղול שלישי" תינתן רק במקרים המעוררים שאלת משפטית עקרונית החורגת מעניינים של הצדדים להליך (ר"ע 103/82 חנוך חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד ל(3) 123 (1982); בש"פ 11 ג'ירסי נ' מדינת ישראל (17.4.2011)). אך לאחרונה שוב חזר בית משפט זה, מפי השופט י' דנציגר, על העקרון האמור, כדלהלן:

"כידוע, ככל, בבקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחויזי בענייני מעוצרים תינתן רק במקרה בהם מגלה הבקשה שאלת משפטית או ציבוריות החורגת מעניינו הפרטי של המבוקש [ראו, למשל: בש"פ 3449/13 אהרון נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (16.5.2013); בש"פ 1260/13 עדאל נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (25.2.2013)]. חריגים מסוימים לכלל זה אפשריים כאשר משתכנע בית המשפט כי קיימות נסיבות מיוחדות מתן רשות או כאשר דחיתת הבקשה עלולה לפגוע באופן בלתי סביר בזכויות המבוקש [ראו, למשל: בש"פ 1061/12 אוזם נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.2.2012); בש"פ 684/12 ברטלר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.1.2012); בש"פ 799/12 נהרי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (13.2.2012); בש"פ 3492/13 חזן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (21.5.2013)]" (בש"פ 3562/13 בזמליט נ' מדינת ישראל (26.5.2014)).

המקרה שלפניינו אינו מצוי בגדרם של במקרים אלה, כך שאינו מצדיק מתן רשות ערר.

טענתו הראשונה של המבוקש, לפיה נסיבות ביצוע המעשים המដיחסים לו לא מביאות לכלל מסקנה כי נשקפת ממנה מסוכנות המקימה עילה מעוצר, היא טענה המתרכזת בעניינו של המבוקש באופן ספציפי ואינה מעוררת שאלת המצדיקה מתן רשות ערר. עניין פרנקל נקבע כי באופן עקרוני עשויה להתקיים עילה מעוצר גם בעבירות רכוש, והקביעה באשר להתקיימות או להיעדרות עילה מעוצר תלויה בסיבות המקרה. כמו כן, עניין פרנקל ובבש"פ 980/14 פלוני נ' מדינת ישראל (18.2.2014), אשר נזכר גם הוא בטיעוני המבוקש, לא נקבע באופן גורף כי לא מתקיימת עילה מעוצר במקרה של קטין לא עבר פלילי שביצע עבירה רכוש יחידה, ונאמר כי יש לבחון נסיבותו של כל מקרה לגופו. ענייננו נקבע כי נסיבות המקרה הספציפיות מקומות עילה מעוצר, ולפיכך טענות המבוקש בהקשר זה עוסקות בישום הルכה קיימת על עניינו-שלו, מה שאינו מצדיק מתן רשות ערר (ראו למשל, רע"פ 9255/10 אבו עראר נ' מדינת ישראל (3.2.2011)). אין מדובר בנוסחות נוקשות ואין מקום לקביעה גורפת לפיה כמשמעותו בקטין לא עבר

שםואשם בעבירה רכוש יחידה לעולם לא תקיים עילת מעצר של מסוכנות.

סבירני כי גם טענתו השנייה של המבוקש, לפיה יש מקום לשמעו טענות מקדימות כבר בשלב הליידי המעצר, אינה מצדיקה מתן רשות ערר ב"גלאול שליש". אמנם מדובר בשאלת משפטית עקרונית, ואולם נקבע לא אחת כי ככל השלב הרاوي להעלאת טענות מקדימות הוא בהליך העיקרי ולא בהליך המעצר (בג"ץ 230/07 עטון נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (1.3.2007); בש"פ 9955/07 סטוואר נ' מדינת ישראל (18.12.2007); בש"פ 7148/12 כנאננה נ' מדינת ישראל (14.10.2012), (להלן: עניין כנאננה)). המבוקש, שסביר אחרת, הפנה להחלטת השופטת ד' ברק-ארץ בעניין כנאננה כתומכת בעמדתו לפיה שגה בית משפט קמא בכך שלא דין בטענות המקדימות שהעלתה בפניו. ואולם, אף בעניין כנאננה נקבע כי "באופן כללי, העמדה שאומצאה בהחלטות שונות בעניין זה שוללת העלתה טענה של הגנה מן הדק בהליכים מסווג זה [הליך מעצר - צ.ז.]" (שם, בפסקה 16). אמנם נקבע בעניין כנאננה כי לא ניתן לשולל לחלוtin את האפשרות שבמקרים מסוימים אפשר יהיה להעלות טענת אכיפה ברורנית כבר בהליך המעצר, אך באותה נשימה נקבע כי: "דרך המלך להעלאת טענה של אכיפה ברורנית עוברת בהליך העיקרי" (שם, בפסקה 26). כמו כן הטעמים לקביעה זו, וביניהם הקשיים הרבים שיתעוררו במקרה שבו תידוע טענת אכיפה ברורנית בהליידי המעצר, פורטו בהרחבה בהחלטת השופטת ד' ברק-ארץ (ראו פסקאות 10-26). במקרה דנא סבר בית משפט קמא שאין מקום לדען בטענות המקדימות כבר בשלב הליך המעצר. שוב עניינו בישום פרטני של הלכה שנקבעה, ואין לומר עליו שיש עימיו סטייה ממשית מהלכה פסוקה שתצדיק מתן רשות ערר ב"גלאול שליש".

אשר על כן, שתי הטענות שהציג המבוקש אין מציאות שאליה בעלת חשיבות החורגת מעניינים של הצדדים, אי לכך אין מקום ליתן למבוקש רשות ערר ודין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, כ"ט באיר התשע"ד (29.5.2014).

ש י פ ט